

Onderwerp: Fusieproces basisscholen, opheffing OBS
Martha Karst

Schiermonnikoog, 18 juni 2009

Aan de Gemeenteraad

In oktober 2008 bleek een sterk draagvlak aanwezig te zijn bij alle betrokken geledingen en personen van de beide basisscholen op Schiermonnikoog voor het ingaan van een proces om te komen tot één basisschool waarin zowel de openbare als de christelijke identiteit zich thuis voelt. En op 12 november 2008 tekenden de besturen van OBS "Martha Karst" en CBS "Ds. Hasper" een intentieverklaring over een fusie van de twee basisscholen per 1 augustus 2009, maar uiterlijk 1 augustus 2010. Op 24 maart 2009 besloot u verder financiële middelen beschikbaar te stellen voor de begeleiding van het traject over de voorgenomen fusie van de twee basisscholen op Schiermonnikoog.

Sindsdien is er een intensief traject gaande, waarbij alle geledingen en personen van de beide basisscholen zijn en worden betrokken. Er is een stuurgroep ingesteld en drie werkgroepen. Het proces is inmiddels zo ver gevorderd dat stoppen niet meer mogelijk is. De beide scholen zullen dan ook per 1 augustus 2009 in praktische zin samengevoegd worden. Het is noodzakelijk de bestuurlijke situatie daarmee in overeenstemming te brengen.

Eén van de belangrijkste taken van de stuurgroep en de procesbegeleider was de bestuurlijke schaal van de nieuwe samenwerkingsschool. Na langdurige en intensieve contacten met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is daarover pas onlangs absolute zekerheid ontstaan. De conclusie is dat het op dit moment slechts via één weg mogelijk is de bestuurlijke schaal in overeenstemming te brengen met de feitelijke situatie.

Uit het onderzoek is gebleken dat het, voor de situatie op Schiermonnikoog, wettelijk nu niet mogelijk is een bijzonder neutrale samenwerkingsschool te creëren. Een wetsvoorstel dat dit mogelijk moet gaan maken ligt op dit moment bij de Raad van State. Het staat echter niet geheel vast dat de wet wordt aangenomen in deze vorm. De inwerkingtreding van deze wet wordt niet binnen één jaar verwacht. Daarom is dit geen mogelijkheid voor de Schiermonnikoogse situatie per 1 augustus 2009. Beide besturen, inclusief de betrokken geledingen, hebben aangegeven dat zij een bijzonder neutrale school willen. Daarom dient voor de tussenliggende tijd een overgangssituatie te worden gecreëerd, waarbij beide besturen zo gelijk en gelijkwaardig mogelijk de samenwerkingsschool besturen.

Onderzoek op het niveau van het ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap toont aan dat de enige wettelijke mogelijkheid daartoe wordt geboden door artikel 84, lid 1 in combinatie met lid 3 c, van de Wet op het Primair Onderwijs (WPO). In het kader van dit artikel wordt de protestants christelijke basisschool Ds. Hasper uitgebreid met openbaar basisonderwijs, waarna de openbare basisschool wordt opgegeven. Om er in deze overgangsfase zorg voor te dragen dat een gelijke bestuurlijke inbreng van zowel openbaar als christelijk is verzekerd, zal de leden van PCBO Schiermonnikoog dienaangaande een voorstel worden gedaan, de statuten zodanig te wijzigen, dat er voldoende toezicht van het openbaar basisonderwijs is gewaarborgd. Als bestuursleden voor het openbaar basisonderwijs worden mevrouw H. Krol en de heer A. Maris voorgedragen.

De motieven die aan de opheffing van de openbare basisschool via artikel 84 WPO ten grondslag liggen zijn de volgende:

- gelet op de huidige Wet- en regelgeving, gelet op de standpunten van de leden van de stuurgroep en de besturen, is dit op dit moment de enige mogelijkheid om per 1 augustus 2009 te starten;
- opheffing van de christelijke basisschool is onomkeerbaar vanwege de stichtingsnorm van een basisschool van 200 leerlingen en daarmee voor het bestuur van de Ds. Hasperschool onacceptabel;
- opheffing van de openbare basisschool is omkeerbaar, het gemeentebestuur kan binnen wet- en regelgeving en zonder toepassing van de stichtingsnorm de opdracht geven te zorgen voor openbaar basisonderwijs vormgeven;
- gelet op de voortgang van het proces en het sterke draagvlak bij alle geledingen en de gezamenlijke wil te willen starten met de samenwerkingsschool is het noodzakelijk beleid (bestuurlijke paraplu) en uitvoering (feitelijke integratie per 1 augustus 2009) in overeenstemming met elkaar te houden;
- vooruit lopen op de wet op de samenwerkingsschool is verboden en niet aan te bevelen. Vermenging van privaat en publiek zonder de juiste wettelijke grondslag kan grote problemen opleveren op het gebied van het toezicht op het onderwijs.

Omdat de openbare basisschool Martha Karst per 31 december 2008 een negatief eigen vermogen heeft en CBS ds. Hasper een substantiële reserve inbrengt is een voorstel over een eenmalige financiële inbreng vanuit de gemeente in voorbereiding. Naast dat het gemeentebestuur het negatieve eigen vermogen voor haar rekening neemt zal u een voorstel worden gedaan over een eenmalige financiële tegemoetkoming. Ter indicatie denken wij aan een bedrag van €50.000,-. Een besluit over dit onderwerp is echter minder aan tijd gebonden dan de hierna te noemen voorstellen. Daarnaast achten wij het zuiver deze onderwerpen afzonderlijk van elkaar te behandelen. In de laatste plaats geeft dit enige ruimte om met een goed onderbouwd en weloverwogen voorstel te komen. Daarom wordt u hier binnenkort separaat over geadviseerd.

Op grond van het voorgaande stellen wij u voor:

1. Akkoord te gaan met de uitbreiding van het christelijk basisonderwijs op Schiermonnikoog met openbaar onderwijs door gebruik te maken van artikel 84 lid 1 in combinatie met lid 3c van de Wet op Primair Onderwijs.
2. Hieraan de voorwaarden te verbinden dat:
  - a. In de statuten van de Ds. Hasperschool bepalingen op te nemen over een gelijke, bestuurlijke inbreng van zowel openbaar als christelijk om er als gemeente verzekerd van zijn dat er voldoende borging en toezicht is vanuit het college / de raad.
  - b. in de statuten wordt opgenomen dat er zodra dit wettelijk gezien mogelijk is, maar uiterlijk binnen zes maanden na inwerkingtreding van de Wet, een samenwerkingsschool wordt gesticht.
3. De openbare basisschool "Martha Karst" met ingang van 1 augustus 2009 op te heffen.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Schiermonnikoog,
de secretaris, de burgemeester,

S. Stamhuis

L.K. Swart.